

Lehdistötiedote

Luxemburg, 29. huhtikuuta 2021

EU:n koheesiopolitiikan rahoitusvälineet: päättämisen yhteydessä tehdyt tarkastukset tuottavat tuloksia

Jäsenvaltiot hyödynsivät EU:n koheesiopolitiikassa vuosina 2007–2013 yli tuhatta rahoitusvälinettä. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on tänään julkaissut uuden erityiskertomuksen, josta käy ilmi, että rahoitusvälineiden päättämisen yhteydessä on tehty tarpeelliset menojen tukikelpoisuustarkastukset. Tarkastuksista on saatu konkreettisia tuloksia, vaikkakin jotkin virheet – joista yksi on suuri – jäivät havaitsematta. Kaiken kaikkiaan tarkastajat toteavat kuitenkin, että useimmat kaudella 2007–2013 havaitut ongelmat on ratkaistu.

Yhteistyössä hallinnoitavat rahoitusvälineet olivat ohjelmakaudella 2007–2013 suhteellisen uusi, mutta kuitenkin tärkeä EU:n koheesiopolitiikan rahoitusmenetelmä. Niiden rahoitusosuudet olivat yhteensä 16,4 miljardia euroa, josta EU:n yhteisrahoitus oli 11,3 miljardia euroa. EU:n rahoitusosuus tuli Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastosta (ESR). Päättämisen yhteydessä tehtävissä tukikelpoisuustarkastuksissa olisi puututtava virheisiin ja heikkouksiin, jotka on havaittu täytäntöönpanon aikana. Prosessi kuitenkin kestää kauan: seitsemän vuotta sen jälkeen kun ohjelmakausi 2007–2013 on päättynyt, validointityö on edelleen osin kesken.

"Se, että julkaisemme tänään tarkastuskertomuksen aiheesta, joka liittyy kauteen 2007–2013, saattaa ensinäkemältä vaikuttaa menneen talven lumilta", sanoo kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ladislav Balko. "Rahoitusvälineet ovat kuitenkin koko ajan tärkeämpiä EU:n koheesiopolitiikassa. Siksi johtopäätöksemme ovat sekä ajankohtaisia että relevantteja kauden 2014–2020 tulevan päättämisprosessin kannalta."

Euroopan komission antama ohjeistus osoittautui oikea-aikaiseksi ja riittäväksi. Tämä oli erityisen hyödyllistä siitä syystä, että kauden 2007–2013 lainsäädäntöön sisältyneet säännökset, jotka koskivat rahoitusvälineitä, olivat suppeita. Lisäksi tarkastusviranomaisten tarkastukset olivat yleisesti ottaen toimivia. Tarkastusviranomaisten toimivaltuudet, jotka koskivat Euroopan investointipankkiryhmän hallinnoimia välineitä, olivat kuitenkin rajoitettuja. Niinpä

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tarkastusviranomaisten oli usein tukeuduttava pelkästään Euroopan investointipankkiryhmän ulkoisen tarkastajan kertomuksiin, joiden anti oli vähäinen.

Yli 80 prosenttia niistä koheesiopolitiikan toimenpideohjelmista, joissa toteutettiin rahoitusvälineitä, päätettiin täysimääräisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Komissio tarkasti nämä ohjelmat yksityiskohtaisesti. Sen päättämistyö tuotti lopulta yli 270 miljoonan euron rahoitusoikaisut. EU:n tarkastajat huomaavat kuitenkin, että heidän havaitsemansa suurimman virheen osalta ei tehty mukautusta. Komissio katsoi, että 139 miljoonan euron rahoitusvälinemenot, joilla Espanjassa tuettiin pk-yrityksiä, olivat tukikelpoisia, vaikka 80 prosenttia kyseisistä varoista meni suuryhtiöille (joista jotkin olivat jopa pörssinoteerattuja).

Useimmat niistä puutteista, jotka havaittiin kaudella 2007–2013, on korjattu kaudella 2014–2020. Ohjeistusta on edelleen lisätty, ja koheesiopolitiikkaa koskevassa lainsäädännössä on aiempaan verrattuna kymmenkertainen määrä säännöksiä. Lisäksi on poistettu rajoituksia, jotka koskivat tarkastusviranomaisten valtuuksia tarkastaa Euroopan investointipankin hallinnoimia välineitä. Myös ongelmia, jotka koskevat pk-yrityksiin liittyvien välineiden tukikelpoisuutta, ilmenee ohjelmakaudella 2014–2020 todennäköisesti vähemmän, sillä kyseisellä kaudella on otettu käyttöön rahastoja, jotka rahoittavat vain pk-yrityksiä.

Tarkastajat varoittavat kuitenkin, että jäljellä on edelleen ongelmia ja itsepintaisesti jatkuvia epävarmuustekijöitä, jotka saattavat haitata kaudella 2014–2020 käytettyjen rahoitusvälineiden vaikuttavaa päättämistä. Niinpä tarkastajat suosittavat, että Euroopan komissio antaa neuvoja sellaisten virheiden välttämiseksi, joita tarkastuksissa on useimmin havaittu. Lisäksi he kehottavat komissiota antamaan kansallisille tarkastusviranomaisille selkeät ohjeet siitä, miten päättämisen yhteydessä hankitaan varmuutta rahoitusvälinemenojen tukikelpoisuudesta.

Taustaa

Rahoitusvälineet ovat vaihtoehto perinteisille avustuksille, sillä niissä rahoitustuki maksetaan takaisin. Rahoitusvälineet ovat pääasiassa lainoja ja takauksia sekä investointeja, jotka ovat oman pääoman ehtoisia tai oman pääoman luonteisia. Rahoitusvälineet on suunniteltu luonteeltaan uudistuviksi: sovitun takaisinmaksuajan lopussa varat investoidaan uudelleen samanlaisiin kohteisiin, ja näin pyritään maksimoimaan julkisten investointien vaikutus. Kauden 2007–2013 loppuun mennessä oli toteutettu 1 058:aa rahoitusvälinettä 25 jäsenvaltiossa. Kyseisiin rahoitusvälineisiin sovellettiin yhteistyöhön perustuvaa hallinnointia.

Erityiskertomus 6/2021 Koheesiopolitiikan rahoitusvälineet kauden 2007–2013 päättämisessä: tarkastukset tuottivat kaiken kaikkiaan hyviä tuloksia, mutta joitakin virheitä jäi edelleen löytyä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on viime vuosina julkaissut useita tarkastuskertomuksia EU:n rahoitusvälineistä, muun muassa seuraavat: [erityiskertomus 19/2016 EU:n talousarvion toteuttaminen rahoitusvälineiden avulla – ohjelmakaudelta 2007–2013 saatujen kokemusten hyödyntäminen](#); [erityiskertomus 36/2016 Arvio kauden 2007–2013 koheesioalan ohjelmien ja maaseudun kehittämisohjelmien päättämisyjärjestelystä](#); [erityiskertomus 17/2018 Komission ja jäsenvaltioiden ohjelmakauden 2007–2013 viimeisinä vuosina toteuttamilla toimilla puututtiin varojen vähäiseen käyttöön mutta ei keskitytty riittävästi tuloksiin.](#)

Tilintarkastustuomioistuin suunnittelee, että se julkaisee tänä kesänä tarkastuskertomuksen, jossa käsitellään koheesiomenojen laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen liittyvää komission raportointia.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetyistä suosituksista pannaan täytäntöön.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
– matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547